

GMINA STĄPORKÓW

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132A 26-220 Stąporków
tel.: (0-41) 374 11 22 fax: (0-41) 374 18 60 e-mail: sekretariat@staporkow.pl

***ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
W 2021 ROKU NA
TERENIE MIASTA I GMINY STĄPORKÓW***

I. Wstęp

1. Podstawa prawna, zakres sporządzania „Analizy stanu gospodarki komunalnej”

Do opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, niektórych frakcji odpadów komunalnych;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów.

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Od dnia 1 lipca 2013 r., w związku ze zmianą ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmieniły się w Polsce zasady gospodarowania odpadami komunalnymi. Do dnia 30.06.2013 r. właściciele nieruchomości z terenu naszej gminy zawierali indywidualne umowy z podmiotami posiadającymi stosowne zezwolenia na funkcjonowanie na terenie gminy w zakresie odbioru odpadów komunalnych. Natomiast od dnia 1.07.2013 r. Gmina Stąporków, na podstawie uchwały nr XXXII/265/2012 Rady Miejskiej z dnia 21.12.2012 r., w zamian za uiszczoną opłatę, przejęła obowiązek od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od

właściciele nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi burmistrz sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- o możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- o potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- o kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- o liczbę mieszkańców;
- o liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6–12;
- o ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- o ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

II. System gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta Stąporków

1. Zagadnienia ogólne

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Zbieranie, transport, przetwarzania odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju

działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami rozumiane jest jako gospodarowanie odpadami.

Od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy i Miasta Stąporków oraz GPSZOK w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych realizowany był:

- przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o.o. ul. Spacerowa 145, 26-200 Końskie;
- przez firmę EKOM Maciejczyk Sp. J., ul. Zakładowa 29, 26-052 Nowiny.

Wykonawcy realizowali usługę odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Stąporków i ich zagospodarowanie oraz z PSZOK-u, która obejmowała:

- ✓ przekazywanie odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) wskazanej w Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego. W przypadku, gdy RIPOK ulegnie awarii lub nie będzie mogła przyjmować odpadów z innych przyczyn, Wykonawca zobowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych do instalacji do zastępczej wskazanej w Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego.
- ✓ przekazywanie odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.).
- ✓ obowiązek zagospodarowania zebranych odpady komunalne w sposób, który zapewni Gminie Stąporków osiągnięcie określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. , poz. 2167) poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów

zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Stąporków nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Na podstawie art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zobowiązany jest do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do Regionalnej Instalacji Odpadów Komunalnych (RIPOK). W przypadku wystąpienia awarii RIPOK lub w innych przypadkach uniemożliwiających przyjmowanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych odpady te przekazuje się do instalacji zastępczej obsługi regionu, zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Na terenie naszej gminy nie występują i nie są planowane instalacje do odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a zebrane zmieszane odpady komunalne przekazywane są przez Wykonawcę, do RIPOK w Końskich. W 2021 r. nie stwierdzono potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Natomiast w związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadziła od 2020 r. obowiązkowe rozliczanie gmin z operatorami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w oparciu o stawkę za 1 Mg odpadów komunalnych zasadny jest zakup i montaż na terenie Gminy Stąporków wagi towarowej najazdowej.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zgodnie z brzmieniem art. 6r ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami

komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina, w przypadku nadwyżki, może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych.

W związku z podpisanymi umowami na „**Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Stąporków i ich zagospodarowanie**”, Gmina Stąporków w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. poniosła następujące koszty:

- funkcjonowania systemu gospodarki odpadami: 3 083 499,90 zł (w tym odbiór i zagospodarowanie odpadów)

- uzyskane dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2021 r. wyniosły: 2 470 091,25 zł

- zaległości w opłatach uiszczonych przez mieszkańców na dzień 01.01.2021 r. - 31.12.2021 r. wyniosły: 165 483,25 zł

Z powyższych danych wynika, że system finansowy nie równoważy się, gdyż wydatki były wyższe od dochodów.

5. Liczba mieszkańców.

Wg ewidencji ludności, liczba mieszkańców gminy Stąporków wg stanu na dzień 31.12.2021 r. wynosi **16 152 osób**. Natomiast, na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stosownych oświadczeń, liczba ludności faktycznie zamieszkującej gminę w 2021 roku wyniosła **11 904 osób**.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Od dnia 01.07.2013 r. Gmina Stąporków przejęła od właścicieli nieruchomości

zamieszkałych obowiązki w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Natomiast właściciele pozostałych nieruchomości mają obowiązek zawarcia indywidualnych umów z firmą posiadającą wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Prowadzona przez gminę ewidencja zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych, nie wykazała właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów.

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

a). Informacja o masie poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy:

20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 2 674,24 Mg

20 03 07 Odpady wielkogabarytowe – 114,4 Mg

20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji – 70,06 Mg

20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35 – 14,73 Mg

17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów – 2,57 Mg

17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego – 1,76 Mg

16 01 03 Zużyte opony – 67,33 Mg

15 01 01 Opakowania z papieru i tektury – 30,78 Mg

15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych – 8,44 Mg

15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe – 327,46 Mg

15 01 07 Opakowania ze szkła – 267,46 Mg

b). Informacja o masie poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych z GPSZOK-u:

15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe – 0,74 Mg

16 01 03 Zużyte opony – 6,3 Mg

17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów – 39,63 Mg

20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35 – 4,72 Mg

20 03 07 Odpady wielkogabarytowe – 95,21 Mg

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy i Miasta Stąporków w roku 2021 wyniosła **3 750,81 Mg** (w tym z GPSZOK) z czego **2 674,24 Mg** stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, tj. **71,3 %**, natomiast odpady zebrane

selektywnie wyniosła **1 076,57 Mg**, tj. **28,7 %** ogółu zebranych odpadów komunalnych.

8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 – **2 674, 24 Mg**, w tym:

- odebranych z obszarów miejskich – **1 346,52 Mg**
- odebranych z obszarów wiejskich – **1 327,72 Mg**.

Masa odpadów przetworzonych w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów – **2 674, 24 Mg** z terenu gminy.

Masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych, o kodzie 191212, niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych, przekazanych do składowania: **471,5887 Mg**.

Podsumowanie:

Niniejsze opracowanie ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Stąporków we właściwy sposób prowadzi system gospodarki odpadami komunalnymi. Systemem zostali objęci wszyscy mieszkańcy Gminy. Niezbędnym uzupełnieniem funkcjonowania systemu jest uruchomienie GPSZOK (Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych). Aktualny system gospodarki odpadami komunalnej pozwala na selektywną zbiórkę sześciu frakcji odpadów. Każdy rodzaj odpadów jest gromadzony w odrębnych workach posiadających odpowiedni kolor i napis, tj. kolor żółty z napisem "**Metale i tworzywa sztuczne**" – na odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe; kolor niebieski z napisem "**Papier**" – na odpady z papieru, tektury, odpady opakowaniowe z papieru i z tektury, kolor zielony z napisem "**Szkło**" – na odpady ze szkła, odpady opakowaniowe ze szkła, kolor brązowy z napisem "**Bio**" – na odpady ulegające biodegradacji, kolor czarny – na odpady zmieszane.

Z nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej powyższe frakcje odpadów zbierane są selektywnie w oznaczonych kontenerach. Niesegregowane odpady komunalne zarówno w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej gromadzone są w pojemnikach i kontenerach.

Od 2021 r gminy obowiązane są do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów komunalnych (nie tylko czterech frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła). W 2021 roku gmina Stąporków osiągnęła wymagane prawem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów komunalnych – **na poziomie 46%** (przy wymaganym min. 20%); **odpadów budowlanych i rozbiórkowych – na poziomie 100 %** Gmina osiągnęła także wymagany prawem poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania - **na poziomie 19,6%**

Powyższe wyniki są dowodem na to, że nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi przynosi zamierzone efekty. Ponadto opisany system wymaga nadal dalszego doskonalenia w szczególności co do poprawności składanych deklaracji.

W zakresie gospodarowania zmieszanyimi odpadami komunalnymi Gmina Stąporków prowadzi system zgodny z wytycznymi „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego”. Odpady zmieszane z terenu Gminy Stąporków zostały skierowane do Regionalnej Instalacji do Mechaniczno – Biologicznego Przetwarzania Odpadów w Końskich, Instalacji Komunalnej Pre Zero Recykling Zachód Sp. z o.o. w Piotrowie Pierwszym, Instalacji Komunalnej Pre Zero Service Centrum Sp. z o.o. w Krzyżanów, Instalacji Komunalnej Pre Zero Recykling Południe Sp. z o.o. w Knurowie, Zakładu Segregacji i Kompostowania Odpadów FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o. w Tarnobrzegu, Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych i Zielonych FCC Podhale Sp. z o.o. w Nowym Targu.

KIEROWNIK
Referatu Ochrony Środowiska
mgr inż. Beata Siadul

INSPEKTOR
Sporządziła : Alina Kawalec – tel. 41 37 43 227
Data i podpis: 28.04.2022
mgr inż. Alina Kawalec